

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-623/20-A

Název	Základní škola Mazurská, Praha 8, Svídnická 1a
Sídlo	Svídnická 599/1a, Troja, 181 00 Praha 8
E-mail	reditelka@mazurska.cz
IČ	60433329
Identifikátor	600039854
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Milada Bulirschová
Zřizovatel	Městská část Praha 8
Místo inspekční činnosti	Svídnická 599/1a, Troja, 181 00 Praha 8
Termín inspekční činnosti	18. 2. 2020 – 21. 2. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Mazurská, Praha 8, Svídnická 1a (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti se podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání vzdělávalo 523 žáků ve 24 třídách. Na základní vzdělávání kontinuálně navazuje zájmové vzdělávání v 7 odděleních školní

družiny. Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2013 se zvýšil celkový počet žáků zhruba o třetinu, téměř o polovinu se zvýšil počet pedagogů. Nejvyšší povolený počet žáků byl naplněn na 83 %. Přibližně 9 % tvoří žáci se speciálními vzdělávacími potřebami.

Škola poskytuje vyváženou vzdělávací nabídku. Disponibilní časová dotace podporuje výuku hlavních předmětů kurikula a informačních technologií, anglický jazyk je vyučován od 2. ročníku. Součástí vzdělávání je projektová výuka, školní sportovní kurzy a pobyty v přírodě. Deklarovanou vizí je kvalitní příprava a výchova žáků pro budoucí život a postupná profilace na typ rodinné školy se sportovním zaměřením. Škola podporuje motivaci žáků k pohybovým činnostem a zájem o zapojení do sportovních aktivit. Jako člen Asociace školních a sportovních klubů se zaměřuje na rozvoj atletiky, míčových her i dalších sportů. Instituce je fakultní školou Pedagogické fakulty Karlovy univerzity.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) se při řídicích procesech opírá o stanovenou koncepci rozvoje školy, vychází ze znalosti prostředí, reaguje na aktuální potřeby. Ve své funkci využívá dlouholetých řídicích, pedagogických a manažerských zkušeností. Definovala hlavní úkoly a základní vzdělávací strategie. Naplňování cílů průběžně vyhodnocuje. Na základě autoevaluačních mechanismů a analýzy provedené formou dotazníkového šetření ředitelka identifikovala slabé a silné stránky a stanovila reálné priority. Realizovala koncepční záměry podporující zaměření školy, např. posílení výuky angličtiny, informatiky a tělesné výchovy. Revidovala školní vzdělávací program, aby posílila profilaci školy. Koncepční způsob řízení se pozitivně projevuje ve fungování školy v oblasti finančních a materiálních podmínek, v pedagogické oblasti se daří naplňovat stanovené cíle částečně, což se projevuje rozdílnou úrovní vzdělávání. K uskutečňování vzdělávacích strategií napomáhá spolupráce se zřizovatelem, zákonnými zástupci žáků a dalšími důležitými profesními a sociálními partnery.

Ředitelka nastavila funkční organizační strukturu vymezující řízení a kontrolu jednotlivých činností. Účinnost pedagogického řízení vzdělávání podporuje přenesením části pravomocí na dva zástupce, kteří se podílejí mj. na metodickém vedení učitelů a řešení pedagogicko-organizačních záležitostí, a na další pedagogické pracovníky pro oblast výchovného poradenství, školní prevence, zájmového vzdělávání. Metodické orgány, které by systematicky participovaly na koncipování a monitorování vzdělávacího procesu, naplňování očekávaných výstupů a sjednocení kritérií hodnocení, nejsou zřízeny. Funkčním poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, v níž je kromě organizačních záležitostí projednáváno zhodnocení výchovně vzdělávací práce za uplynulé období a úpravy zásadních pedagogických dokumentů školy, které byly aktualizovány.

Plánovaná a systematicky uskutečňovaná hodnotící a kontrolní činnost vychází z předem stanovených priorit, výsledky kontrol jsou pravidelně vyhodnocovány. Kvalita vzdělávacího procesu je monitorována četnou hospitační činností vedení školy. Závěry z hospitací jsou s pedagogy projednávány ústně, zápisy nejsou pořizovány. Realizace doporučených postupů ke zvýšení kvality výuky je v případě potřeby ověřována následnou hospitační činností, při zjištění opakovaných závažnějších nedostatků ředitelka přijímá personální opatření. Ze zjištění inspekčního týmu ale vyplývá potřeba efektivnější zpětné vazby pedagogům, která by vedla ke sjednocování rozdílné úrovně výuky, přispívala k posunu pedagogické práce a odstranění některých opakujících se nedostatků ve výuce. Zobecnující závěry z kontrolní činnosti nejsou sdíleny na úrovni pedagogické rady, výměna zkušeností s metodami práce, osvědčujícími se efektivními pedagogickými postupy apod. je uskutečňována pouze

na neformální bázi. V souladu se zjištěními inspekčního týmu v průběhu vzdělávání vedení školy reflektuje nedostatky v kvalitě výuky některých vyučujících.

Výsledkem koncepční práce ředitelky v personální oblasti je stabilizovaný pedagogický sbor. Od posledního inspekčního hodnocení došlo ke zvýšení počtu pedagogických pracovníků. Vzdělávání zajišťuje 36 učitelů, 3 asistenti pedagoga a 7 vychovatelek školní družiny. Nekvalifikovaným a novým učitelům je poskytována potřebná metodická pomoc spočívající v seznámení s chodem školy, podpoře vedení, konzultacích s vyučujícími stejných předmětů a zpětné vazbě kolegů. K efektivitě řízení zaměstnanců přispívá uplatňovaný systém jejich vedení a hodnocení. Na konci školního roku probíhají hodnotící pohovory s vedením školy, při nichž vyučující hodnotí své pedagogické působení ve škole a stanoví si cíle pro další období. Ředitelka využívá ocenění nadstandardní práce učitelů, motivuje je finančním ohodnocením.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zajišťováno na základě zpracovaného plánu. Pedagogové absolvují odborné semináře a kurzy, jež se ve sledovaném období týkaly např. bezpečnosti, rozvoje gramotností, sportovních aktivit aj. Dva učitelé si studiem doplňují kvalifikační předpoklady. Další vzdělávání vychází z potřeb školy a podporuje odborný růst pedagogů, v menší míře však reflektuje potřebu vzdělávání v oblasti didaktiky a metodiky i nových trendů ve vzdělávání. Důsledkem byly některé nedostatky, které se projevíly ve sledovaném průběhu vzdělávání.

Vedení školy se aktivně podílí na zajištění finančních prostředků a kontinuálním zlepšování materiálních podmínek vzdělávání. Finanční i materiální podmínky jsou na velmi dobré úrovni a umožňují realizaci vzdělávacích programů. Od posledního inspekčního hodnocení se zlepšily prostorové podmínky pro výuku, byla zrekonstruována školní jídelna, šatny žáků, sociální zázemí. Učebny jsou vybavené didaktickými pomůckami, interaktivními tabulemi a prezentační technikou. Odborné pracovny jsou využívány při výuce informatiky, přírodopisu, chemie, fyziky, k dispozici je školní knihovna, cvičná kuchyňka. Kvalitní podmínky podporující zaměření školy jsou pro tělovýchovné činnosti a sportovní aktivity, tj. dvě zrenovované prostorné tělocvičny, venkovní sportovní areál s atletickým oválem a hřišti. Všechna oddělení školní družiny disponují samostatnými prostorami, což přispívá k efektivitě zájmového vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V hospitovaných hodinách převládala příznivá pracovní atmosféra pozitivně ovlivňující výchovně vzdělávací proces. Pedagogové uplatňovali k žákům partnerský přístup, ti ve velké většině dodržovali nastavená pravidla komunikace i chování. Pozitivní dopad na kvalitu výuky má cílené dělení tříd v některých předmětech, při nichž pedagogové efektivně pracují s nízkými počty žáků, umožňujícími zintenzivnění vzdělávacího procesu i individuální podpory.

Kvalita průběhu vzdělávání ve sledovaných hodinách ale měla rozdílnou úroveň. Ve zdařilých vyučovacích hodinách byla výuka dobře organizačně promyšlena a realizována. Učitelé v těchto hodinách vytvářeli podmínky a podněty pro aktivitu žáků, vhodně podporovali jejich iniciativu. Výukové formy a metody se účelně střídaly a směřovaly ke splnění vzdělávacích cílů. Propojení teoretických poznatků s praxí učitelé uplatnili ve většině sledovaných hodin přírodovědných předmětů, vedli žáky k objevování, vyvozování poznatků i kritickému posuzování relevantnosti svých zjištění mj. s exemplárním využitím demonstračních pokusů prováděných žáky. Při výuce českého a cizích jazyků byly vyváženě osvojovány všechny řečové dovednosti s důrazem na rozvoj

komunikačních kompetencí a ústní vyjadřování žáků. Ke kultivaci jazykových dovedností žáků přispívalo ve většině sledovaných hodin cizích jazyků vedení výuky v cílovém jazyce, v hodinách českého jazyka a literatury kultivované vyjadřování a příkladné užívání spisovné češtiny vyučujícími. Většinou přínosné bylo působení asistentů pedagoga, kteří poskytovali přiměřenou pomoc žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a dle potřeby i dalším.

V části vyučovacích hodin byly ale zaznamenány didaktické a metodické nedostatky a méně účinné pedagogické postupy. Malá rozmanitost metod a forem výuky a převaha frontální organizace se v některých případech projevila nerovnoměrným zapojením žáků, klesající aktivitou a jejich nízkou spoluúčastí při vzdělávání. Zřídka byla využívána účelná kooperace přispívající k rozvoji sociálních kompetencí. Jen v polovině hospitovaných hodin byly účelně využity názorné učební pomůcky. Malou měrou byly zařazovány pedagogické postupy, které by žáky motivovaly k vyššímu zapojení a zvyšovaly efektivitu výuky, např. problémové úlohy, prvky činnostního učení, vrstevnického učení, didaktická hra apod. V malém rozsahu byli žáci vedeni k samostatnému získávání informací, vyvození nových poznatků, vlastnímu hledání řešení. Nízká míra diferenciací zadávaných úkolů nezohledňovala rozdílné pracovní tempo a vzdělávací možnosti žáků. Ve většině sledovaných hodin všichni žáci plnili stejné typy úloh a příkladů, nebylo uplatněno rozšíření učiva nadaným a rychlejším jednotlivcům z hlediska různé obtížnosti úkolů. Z hospitační činnosti inspekčního týmu rovněž vyplynulo, že učitelé sice identifikují žáky s potřebou podpůrných opatření i ohrožené školním neúspěchem, ale uplatňování doporučených postupů a účinnost podpory je závislá na pedagogické zkušenosti jednotlivých vyučujících. V některých hodinách výuky mladších žáků prvního stupně nekladli vyučující potřebný důraz na vytváření správných pracovních návyků, dodržování správného sezení, správný úchop psacího náčiní, zařazení pohybových a relaxačních prvků. Shrnutí učiva v závěru vyučovacích hodin neprobíhalo vždy efektivně, použité způsoby sebehodnocení nebyly v některých případech přiměřené věku žáků. Ve výuce na druhém stupni bylo zaznamenáno v několika případech nesystematické vedení vyučovacích hodin a chyby v odborné správnosti při vysvětlení učební látky, přímým důsledkem byla dezorientace a neporozumění učivu částí žáků.

Zájmové vzdělávání ve školní družině přispívá k rozvoji osobnosti žáků, jejich zájmů a nadání, rozvíjí jejich kompetence a podporuje sociální vazby. Rozmanitá nabídka školních a mimoškolních aktivit umožňuje žákům rozšiřovat a prohlubovat si vědomosti a dovednosti v různých oblastech – tvořivé, sportovní či umělecké.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ke zjišťování dosažené úrovně vědomostí a dovedností jsou používány běžné nástroje. Celkové výsledky jsou statisticky sledovány v pedagogické radě, záznamy z jednání ale kromě informování rodičů nedokládají projednávání systémových opatření ke zjištěným nedostatkům v dosažené úrovni vědomostí a znalostí jednotlivých žáků ani konkrétní formy podpory žáků se slabšími výsledky. Průběžné ověřování naplňování výstupů vzdělávání zůstává převážně v kompetenci jednotlivých pedagogů. K ověření znalostí žáků v hlavních předmětech kurikula slouží čtvrtletní písemné práce, není ale patrné, jak škola dále pracuje se zjištěnými výsledky. Jiné evaluační nástroje (např. ověřovací, srovnávací testy) nejsou využívány, v nižší míře bylo využito externího testování. Porovnání znalostí žáků napříč ročníky a předměty a následná koordinace výukového procesu jsou projednávány pouze neformálně mezi pedagogy. Absence systematického sjednocení měřítek hodnocení se odráží např. v nerovnoměrném hodnocení paralelních tříd některých ročníků prvního stupně.

Pro žáky se slabšími studijními výsledky škola zajišťuje např. doučování či konzultace, ve výuce pedagogové uplatňují zvýšený individuální přístup, možnost opravy apod. Z podrobnější analýzy výsledků vzdělávání ale vyplývá, že efektivita přijímaných opatření není ve všech případech dostatečná a nedochází ke zlepšení vzdělávacích výsledků jednotlivých žáků ohrožených školním neúspěchem.

K adaptaci žáků prvních tříd na školní prostředí přispívá individuální přístup pedagogů, motivační hodnocení, spolupráce s mateřskou školou a aktivity pro budoucí žáky prvních ročníků. S cílem zajistit plynulý přechod žáků z prvního na druhý stupeň realizuje škola řadu opatření, např. spolupráci vyučujících stávajících 5. tříd s učiteli budoucích 6. ročníků, adaptační kurzy k stmelení nově vytvořených kolektivů aj. Přesto z analýzy přehledů prospěchu vyplývá, že při přechodu žáků na druhý stupeň vzdělávání dochází k výkyvům v klasifikaci. Málo motivační hodnocení v některých, pro žáky nových předmětech (dějepis, fyzika) nepřispívá k rozvíjení pozitivního vztahu k předmětu.

Pedagogové důsledně dodržují jednotně nastavená pravidla hodnocení chování žáků. Uplatňování systému výchovných opatření je rovnoměrné, pedagogové využívají častých pochval jako motivačního prostředku. V případě ojedinělého výskytu neomluvené absence spolupracují s rodiči a přijímají včasná opatření.

Naplnování profilace školy potvrzují výborné sportovní výsledky a umístění v rámci obvodu i na celopražské úrovni, jichž žáci dosahují. Dokladem je např. vysoká úspěšnost žáků ve florbalu, atletickém čtyřboji či přespolním běhu. Škola vede žáky k účasti v různých soutěžích a předmětových olympiádách, úspěšnost dokumentuje vysoký počet žáků, kteří se zúčastňují vyšší než školní úrovně. V rámci podpory motivace žáků k zapojení do sportovních aktivit je škola rovněž pořadatelem řady akcí v Praze 8 (Pohár Rozhlasu, Odznak Všestrannosti Olympijských Vítězů, Trojboj a další).

Funkční systém poradenských služeb vychází z efektivní spolupráce členů školního poradenského pracoviště. Podpora vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (k termínu inspekční činnosti 45 žáků) vychází ze včasné identifikace jejich potřeb a dodržování doporučení školského poradenského zařízení - individuální vzdělávací plány, plány pedagogické podpory, pedagogická intervence, předmět speciálně pedagogické péče a podpora asistentů pedagoga. Ke koordinaci pomoci těmto žákům přispívá i úzká spolupráce školní psycholožky s rodiči a ostatními pracovníky školního poradenského pracoviště. Ze zjištění inspekčního týmu a hospitační činnosti vyplývá potřeba většího zapojení jednotlivých pedagogů do realizace podpůrných opatření ve výuce, diferenciaci učebních postupů vzhledem k individuálním možnostem žáků se specifickými potřebami byla ve výuce zaznamenána pouze ojediněle.

Školní preventivní strategie je funkční. Řada účinných aktivit, např. třídnické hodiny, vede k posilování vzájemných vztahů důvěry mezi učiteli a žáky a k včasné identifikaci případných problémů. Využívanými nástroji jsou mj. sociometrie, práce s třídními kolektivy a pravidelné preventivní programy. Problematiku prevence sociálně patologických jevů účelně doplňuje vzdělávací obsah některých předmětů. Důležitou úlohou v předcházení negativním jevům představuje pestrá nabídka mimoškolních aktivit a kroužků či školou organizované pobyty třídních kolektivů v přírodě.

Závěry

Vývoj školy

Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2013 došlo k navýšení počtu žáků, nárůstu počtu tříd a pedagogů. Byly aktualizovány zásadní pedagogické dokumenty školy. Koncepční práce ředitelky se odráží ve zkvalitňování materiálních podmínek vzdělávání a naplňování profilace školy.

Silné stránky

kvalitní materiální podmínky vzdělávání

stabilizovaný pedagogický sbor

cílená podpora tělesného rozvoje žáků a vytváření podmínek pro jejich zapojení do sportovních aktivit

výborné sportovní výsledky žáků školy

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

užívání méně účinných pedagogických postupů, metod a forem výuky v některých hodinách
nízká míra diferenciací výuky či jiných úprav organizace, forem a metod s ohledem na rozdílné studijní předpoklady žáků a odlišné tempo jejich práce

menší důraz na funkční rozvoj grafomotorických návyků žáků mladšího školního věku

zhoršení vzdělávacích výsledků žáků v některých předmětech při přechodu na druhý stupeň vzdělávání, málo motivační klasifikace v některých nových předmětech v šestém ročníku

nižší účinnost zpětnovazebních mechanismů při řízení pedagogického procesu, projevující se v rozdílné kvalitě a nedostatcích ve výuce

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

ve všech hodinách využívat metody a formy výuky, vedoucí k aktivní spoluúčasti žáků ve vzdělávání

ve vyšší míře uplatňovat diferenciaci ve výuce s ohledem na rozdílné studijní předpoklady žáků a odlišné tempo jejich práce

účelně pracovat s žákovskou chybou, využívat ji jako účinný prostředek k hledání a pochopení problému

další vzdělávání pedagogů cíleně zaměřit na oblast didaktiky, metodiky a nových trendů vzdělávání, využívat možnost vzájemných hospitací, následků, sdílení příkladů dobré praxe apod.

efektivněji využívat závěrů z vlastní hospitační činnosti ke zlepšení kvality pedagogické práce podle stanovených záměrů, do hospitační činnosti zapojit i další pedagogické pracovníky

systematicky sjednotit kritéria hodnocení výsledků žáků v rámci ročníků a hlavních vzdělávacích předmětů kurikula

zvýšit efektivitu podpory žáků při přechodu na druhý stupeň vzdělávání

zvýšit efektivitu podpory žáků se studijními neúspěchy

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Aktuálně platné rozhodnutí vydané Magistrátem hlavního města Prahy č. j. MHMP 1309749/2016 o změně zápisu ve školském rejstříku, s účinností od 1. 9. 2016
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy Mazurská, Praha 8, Svídnická 1a platný od 1. 9. 2019
3. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 1. 9. 2019
4. Školní řád platný od 1. 9. 2019
5. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2017
6. Rozvrh vyučovacích hodin, školní rok 2019/2020 vedený k termínu inspekční činnosti
7. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 k termínu inspekce
8. Třídní knihy vedené ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 k termínu inspekce
9. Školní matrika vedená k termínu inspekce
10. Výběr personální dokumentace pedagogických pracovníků vedené k termínu inspekční činnosti
11. Kniha evidence úrazů vedená k termínu inspekční činnosti
12. Portfolio výchovného poradenství a prevence rizikového chování žáků vedené ve školním roce 2019/2020 vedené k termínu inspekční činnosti
13. Rozbor hospodaření školy za rok 2018 a výstupy z účetnictví za rok 2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Karel Pešina, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Karel Pešina v. r.

Mgr. Petra Prokopová Machalová, školní inspektorka

Mgr. Petra Prokopová Machalová
v. r.

Mgr. Iva Hlásenská, školní inspektorka

Mgr. Iva Hlásenská v. r.

Bc. Hana Vejdořská, kontrolní pracovnice

Bc. Hana Vejdořská v. r.

V Praze 17. 3. 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Milada Bulirschová,
ředitelka školy

Mgr. Milada Bulirschová v. r.

V Praze 1. 4. 2020